

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

факультет іноземних мов

(назва інституту/факультету)

Кафедра

англійської мови

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Організація навчання англійської мови за принципами інклюзії /

Organization of inclusive learning environment

вибіркова

Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література та друга іноземна мова»

(назва програми)

Спеціальність 014 Середня освіта

(вказати: код, назва)

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

факультет іноземних мов

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання англійська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: к.ф.н., Худик К.Г.

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів) http://english.chnu.edu.ua/?page_id=468&lang=en

Контактний тел. (050)-9496272

E-mail: k.khudyk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle

Консультації за попередньою домовленістю

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна формує володіння випускниками базовими поняттями, концепціями методики викладання іноземних мов, а саме:

- аналіз традиційних та інноваційних методів у процесі навчання іноземної мови в школі за принципами інклюзії;
- виявлення та подолання труднощів у процесі навчання аудіювання, говоріння, читання, письма на уроках англійської мови за принципами інклюзії;
- пошук шляхів мотивації учнів школи.

2. Мета навчальної дисципліни:

Метою курсу “Організація навчання англійської мови за принципами інклюзії” є формування в студентів професійно-методичної компетентності викладача іноземної мови беручи до уваги принципи інклюзії. В лекційному курсі студенти знайомляться з загальноприйнятими теоретичними положеннями методики щодо інклюзії у процесі навчання англійської мови, а також із дискусійними ідеями у питанні підвищення мотивації учнів, покращення рівня засвоєння навчального матеріалу. Специфіка курсу полягає в його орієнтованості на висвітлення теоретичних засад навчання англійської мови як іноземної та виявлення шляхів подолання труднощів, з якими стикаються студенти використовуючи принципи інклюзії. Після огляду деяких методів викладання головна увага зосереджується на особливостях навчання різних аспектів англійської мови, аналізі уроку англійської мови, правильному доборі навчальних вправ, створенні відповідної творчої атмосфери уроку, мотивації учнів.

3. Завдання:

ЗК.02 Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді.

ЗК.05 Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв’язання проблем, ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність)

A1.3 Здатність забезпечувати навчання учнів іноземній мові та спілкуватися іноземною мовою у професійному колі (для вчителів іноземної мови)

A2.1 Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов’язкових результатів навчання учнів

A2.4 Здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів

A 2.7 Здатність формувати ціннісні ставлення учнів

B1.1 Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів

B1.4 Здатність формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною

B2.2 Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу.

B1.2 Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами

B1.3 Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів

B2.1 Здатність організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров’язбережувальні технології під час освітнього процесу

B3.1 Здатність проектувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів.

Г1.1 Здатність прогнозувати результати освітнього процесу

Г2.1 Здатність організовувати процес навчання, виховання і розвитку учнів

Г2.2 Здатність організовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів

4. Пререквізити. Для ефективного засвоєння дисципліни до початку курсу студент має вивчити такі дисципліни: Основна іноземна мова (семестр 1-6); вступ до спеціальності (1 семестр); методика викладання іноземних мов в ЗНЗ (семестр 3-6).

5. Результати навчання

ПРН 2. Володіти знаннями іноземної мови та її функціональних особливостей, мовних норм, необхідних для ефективного спілкування; уміти зрозуміло висловлювати іноземною мовою власні думки, бажання, наміри, пояснювати свої дії в освітньому процесі, професійному спілкуванні; сприяти опануванню учнями іноземної мови для вирішення комунікативних завдань у життєвих ситуаціях

ПРН 5. Знати вимоги до результатів навчання за державними стандартами освіти та уміти визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту освіти, попередніх результатів навчання учнів, їх освітніх потреб

ПРН 7. Знати форми, методи та засоби навчання, виховання і розвитку учнів різних вікових груп засобами навчального предмета, добирати доцільні форми, методи та засоби навчання відповідно до мети і завдань навчального заняття, вікових та інших індивідуальних особливостей учнів та впроваджувати технології та методики особистісно зорієнтованого, компетентнісного та інтегрованого навчання, виховання і розвитку учнів

ПРН 10. Застосовувати підходи до формування ціннісних ставлень учнів у процесі їхнього навчання, виховання і розвитку

ПРН 14. Планувати і здійснювати освітній процес з урахуванням індивідуальних особливостей учнів (вік, здібності, інтереси, потреби, мотивація, можливості, досвід тощо); складати (брати участь у складанні) індивідуальної програми розвитку та/або індивідуального навчального плану учня (за потреби), іншим чином сприяти формуванню індивідуальної освітньої траєкторії учнів.

ПРН 17. Бути обізнаним(ою) з принципами, формами та методами забезпечення інклюзивного навчання, ефективної підтримки осіб з особливими освітніми потребами; забезпечувати педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами та здійснювати необхідні адаптації/модифікації в освітньому процесі відповідно до особливих освітніх потреб учнів.

ПРН 18. Знати технології індивідуального та диференційованого навчання, способи виявлення здібностей, інтересів, реальних навчальних можливостей учнів та вміти організовувати процеси навчання, виховання і розвитку учнів з урахуванням їхніх потреб, здібностей і реальних навчальних можливостей, використовуючи в роботі з учнями матеріали, пристрої та обладнання (за потреби) для задоволення їхніх індивідуальних потреб у навчанні, особистісному та фізичному розвитку.

ПРН 19. Вміти організувати безпечне освітнє середовище з урахуванням правил безпеки життєдіяльності, санітарії, протиепідемічних правил та особливостей, потреб і можливостей учнів, запобігаючи та протидіючи булінгу, різним проявам насильства серед учнів та інших учасників освітнього процесу; надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу (за потреби).

ПРН 23. Володіти методами виявлення проблем у педагогічній діяльності, визначення характеру та причин їх появи, аналізувати різноманітні підходи до їх розв'язання проблем і запобігання їм.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <u>Організація навчання англійської мови за принципами інклюзії</u>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	7	3	90	2	30				60		залік
Заочна	4	7	3	90	2	8				82		залік

3.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Подолання труднощів у формуванні мовленнєвих компетентностей учнів ЗНЗ											
Тема 1. Законодавче та нормативно-правове забезпечення інклюзивного навчання.	11	4				7	11	1				10
Тема 2. Методи, форми, види і способи контролю і оцінювання рівня сформованості мовних, мовленнєвих, навчально-стратегічної компетентностей з урахуванням потреб учнів з особливими освітніми потребами.	11	3				8	11	1				11
Тема 3. Методика формування фонетичної компетентності учнів з особливими освітніми потребами.	12	4				8	12	1				11
Тема 4. Методика формування лексичної і граматичної компетентності учнів з особливими освітніми потребами.	11	4				7	11	1				10
Разом за ЗМ1	45	15				30	45	4				41
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Принципи побудови ефективного уроку											
Тема1. Методика формування компетентності в аудіюванні учнів з особливими освітніми потребами	11	4				7	11	1				10
Тема 2. Методика	11	3				8	11	1				11

формування компетентності в техніці читання і читанні з урахуванням потреб осіб з особливими освітніми потребами.												
Тема 3. Методика формування компетентності в говорінні з урахуванням потреб учнів з особливими освітніми потребами.	12	4				8	12	1				11
Тема 4. Методика формування компетентності в техніці письма і в письмі з урахуванням потреб учнів з особливими освітніми потребами.	11	4				7	11	1				10
Разом за ЗМ 2	45	15				30	45	4				41
Усього годин	90	30				60	90	8				82

3.2.2. Тематика індивідуальних завдань

№	Назва теми
1	Методи і прийоми інклюзії в навчальному процесі з іноземної мови
2	Професійно-методична компетентність вчителя ІМ в інклюзивному освітньому середовищі.
3	Порівняльна характеристика методики навчання рідної та іноземних мов в учнів з особливими освітніми потребами.
4	Тенденції розвитку інклюзивної освіти закордоном
5	Тенденції розвитку інклюзивної освіти в Україні
6	Сучасні інформаційно-комунікаційні технології у системі навчання іноземних мов з урахуванням інклюзії
7	Особливості навчання ІМ учнів з порушенням зору.
8	Особливості навчання ІМ учнів з дефіцитом уваги.

3.2.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Години	
		Стаціонар	Заочне
1	Обґрунтування значення інклюзивної освіти в цілому та для вивчення ІМ зокрема. Законодавча, нормативно-правове забезпечення інклюзивного навчання.	7	10
2	Стратегії навчання ІМ в учнів з особливими освітніми потребами. Сучасні підходи, дидактичні і методичні принципи формування іншомовної комунікативної компетентності в	8	11

	учнів з особливими освітніми потребами.		
3	Методи, форми, види і способи контролю і оцінювання рівня сформованості мовних, мовленнєвих, навчально-стратегічної компетентностей з урахуванням потреб осіб з особливими освітніми потребами	8	11
4	Використання підручника і навчально-методичного комплексу з іноземної мови під час інклюзивного навчання.	7	10
5	Методика формування мовленнєвих компетентностей учнів з особливими освітніми потребами.	7	10
6	Вимоги до сучасного уроку англійської мови з урахуванням принципів інклюзії Планування навчально – виховного процесу з іноземної мови з урахуванням принципів інклюзії.	8	11
7	Використання зорового та слухового унаочнення у процесі виконання вправ.	8	11
8	Етапи навчання монологічного і діалогічного мовлення з урахуванням принципів інклюзії. Навчання віршів і пісень на уроках англійської мови в початковій школі за принципами інклюзії.	7	10

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

4. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат) відповідь студента. Формою підсумкового контролю є залік.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за поточні види контролю у рамках 1 (30 балів) і 2 модулів (30 балів) і 40 балів під час підсумкового виду контролю (заліку).

Кількість балів виводиться дорівнює сумі поточних видів контролю:

- за участь під час лекцій – 10 балів
- виконання тестових завдань – 5 балів
- підготовку міні-проектів у групі – 5 балів
- рефлексивних есе – 7 балів
- індивідуальних презентацій (доповідей) – 3 балів

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі – під час проведення заліку з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати у ході проведення підсумкового контролю становить 40 балів – по 10 балів за кожну усну і письмову відповідь білету.

Відповіді на питання №1, №2 в кожному з білетів передбачають демонстрацію теоретичних знань студента з дисципліни. Оцінювання відповідей на ці питання здійснюється за спільними критеріями.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 1, 2:

Бали	Характеристика відповіді
10	студент вичерпно висвітлює теоретичне питання; чітко і конкретно висловлює головні моменти, наводить адекватні різноманітні приклади; вживає адекватні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;
9-8	студент достатньо повно висвітлює теоретичне питання; правильно

	виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно і структурно правильно будує відповідь; проте відповідь має незначні неточності та помилки;
7-6	студент неповно висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
5-3	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі значні неточності та помилки;
2-0	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; викладає недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; використовує прості, часто некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має велику кількість значних помилок.

Питання №3 та №4 мають практичний характер (есе - 500 слів та проект, виконаний у групі)

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 4:

Бали	Характеристика відповіді
10	студент повністю та правильно виконує практичне завдання
9-8	відповідь студента містить незначні неточності і практичне завдання виконано з незначними помилками
7-6	відповідь студента містить неточності і практичне завдання виконано неповно
5-3	відповідь студента містить значні неточності і практичне завдання виконано лише частково
2-0	студент не в змозі виконати практичне завдання

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)		Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Усна частина і письмове завдання	
30	30	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		

35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. Методичні рекомендації щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами в закладах освіти в 2019/2020 н.р. : додаток до листа МОН від 05.08.2019 №1/9-498. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/2019/08/07/rekomendatsiiorganizatsiya-navchannyaoop.pdf>
2. A Course of English Language Teaching, 3 курс : Навчально-методичний посібник / Укладач : Бешлей О.В. Чернівці, 2019. 168 с.
3. Teaching English: socio-cultural aspect, 3 курс : Навчально-методичний посібник / Укладач: Бешлей О.В. Чернівці, 2020. 104 с.
4. Introduction to Teaching English, 1 курс : Навчально-методичний посібник / Укладач : Бешлей О.В. Чернівці, 2021. 100 с.
5. Brown, H.Douglas. Teaching by Principles. An Interactive Approach to Language Pedagogy. NJ: Prentice Hall Regents, 1994. 467 p
6. Hadfield J. Simple Listening Activities. Oxford:OUP, 2000. 67 p
7. Harmer, Jeremy. How to Teach English. Harlow: Longman, 2007. 190 p.
8. Larsen-Freeman, D. and M. Anderson. *Techniques and Principles in Language Teaching*. Oxford: OUP. 2011.
9. Littlewood, W. *Communicative Language Teaching: An Introduction (Cambridge Language Teaching Library)*. Cambridge: Cambridge University Press. 1981.
10. Scrivener J. Learning Teaching. 2012. Oxford: Heinemann.
11. Richards J.C. Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge: CUP, 2007. 298 p.
12. Ur P. *A course in English Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press. 2nd edition. 2012.

5.2. Допоміжна

1. Мірошникова А. Сім прийомів, які допоможуть вчителю інклюзивного класу. URL: <https://osvitoria.media/experience/sim-pryjomiv-yaki-dopomozhut-vchytelyu-nklyuzyvnoho-klasu>
2. Порошенко М. А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ: ТОВ «Агентство «Україна, 2019. 300 с.
3. Рассказова О. І., Рєзнік К. М. Інклюзивне освітнє середовище як простір соціального виховання молодших школярів. URL: archive.kpi.kharkov.ua/files/17039
4. Таранченко О. М., Найда Ю. М. Диференційоване викладання в інклюзивному навчальному закладі: навч. курс та метод. пос. / ред. Колупаєва А. А. Київ: Видавнича група "А.С.К.", 2012. 124 с.
5. Управління педагогічними інноваціями в інклюзивній освіті: [навч. посіб.] / А.М.Ананьєв, С. В. Воронова, М. В. Малік, О. О. Сакалюк, М. М. Тодорова, М. М. Торган, Н. М. Черненко [та ін.]; за заг. наук. ред. С. К. Хаджирадевої. К.: Освіта України, 2014. 244 с.
6. Щерба Н.С. Інклюзивне навчання іноземної мови старшокласників з порушеннями функцій опорно-рухового апарату: особливі освітні потреби та адаптаційні заходи / Journal «ScienceRise: Pedagogical Education». №4(24). 2018. С. 20-24.

7. Teaching English to learners with Special Educational Needs (SENs) – Myths and realities. Marie Delaney. URL: <https://www.teachingenglish.org.uk/article/teaching-english-learners-special-educational-needs-sens-%E2%80%93-myths-realities>

5.3. Інформаційні ресурси

1. <http://www.englishpage.com/>
2. <http://www.teachingenglish.org.uk/>
3. <http://developingteachers.com/>
4. <http://www.cambridge-efl.org.uk>
5. <http://www.englishtips.org>
6. <http://www.tesol.net>
7. <http://www.eslcsfe.com>

6. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» та згідно рішення кафедри англійської мови про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (протокол №11 від 17.11.2020), під час проходження курсу «Практикум з проблем викладання іноземної мови у школі» визнаються результати навчання студентів, отримані у неформальній освіті, з можливим перезарахуванням :

- тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів;
- індивідуального завдання, якщо отримані у неформальній освіті знання відповідають загальному спрямуванню дисципліни;
- тем / теми семінарських занять, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми семінарських занять;
- тем / теми самостійної роботи, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми самостійної роботи.

Для визнання й перезарахування знань, отриманих у неформальній освіті, студенту слід представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті.

Шляхи здобуття знань у неформальній освіті:

- тренінги,
- освітні й практичні курси (в тому числі он-лайн),
- семінари й вебіари (в тому числі он-лайн),
- літні /зимові школи тощо.